

ERSNÄSBLADET

Byaloppis 4 augusti

Äntligen dök solen upp lagom till byns 10:e loppis. Ett tjugotal försäljare deltog detta år. Många fynd gjordes av förväntansfulla besökare.

Loppissamordnaren Jessica Rohdin med familj hade "dukat upp" i sin carport.

På bilden ses Jessica och sonen Erik.

Promenad mot ALS

Söndag 16 juni möttes ett trettiotal ersnäsbor på Torget för en gemensam manifestation till stöd för ALS-forskningen. Gruppen tågade ut på byapromenad med arrangören Monica Isaksson som anförare. Monica Isakssons dotter Carin Barrelöv har drabbats av ALS, varför hon har startat en insamling under namnet "Never give up". Pengarna går oavkortat till Ulla-Carin Lindqvists stiftelse till förmån för forskningen. Monica och Carin tillverkar också armband med texten "Never give up", som de säljer i syfte att samla in pengar till forskningen.

Det var andra året som aktiviteten ordnades, vilket nu kommer att bli en årlig tradition. Internationella ALS-dagen är den 21 juni. I Ersnäs sker manifestationen på en söndag, kring nämnda datum.

Redaktionen betonar vikten av att stödja ALS-forskningen och tackar Monica för arrangemanget.

Årets ersnäsare

Ulla Isaksson-Axhammar och Carin Sundén

För flitiga händers arbete under årens lopp:

Skratt, fest, hockeyvrål,
dans, teater, mellanmål.

Tallrikar och glas,
stora kalas.

Dukar och bord,
lyckönskingsord.

Gräs och grus,

boulespel, flaggan i topp, vindsus!

Ert engagemang har gjort så att många in- och utsocknes har kunnat samlas och fira, underhållas, skratta och må gott i Ankaret och på Torget!

KOMMANDE EVENEMANG

Höstmarknad på Ralph Lundstengården

Lördag 31 augusti
kl. 11.00 - 15.00

Är du intresserad av att sälja?
Beställ marknadsbord av Ros-Mari
Bäckström, tel 070-636 28 82.

Ralph Lundstengården

Hemberg'sUtmaningen

Motionsloppet Hemberg'sutmaningen på hela/delar av Hemberg'sleden genomförs söndag 22 september. Första start kl. 12.00 vid Ersnäs skidstuga (Gläntan).

Info, t.ex. om deltagande och historik, finns på Ersnäs hemsida, www.ersnas.se
i menyn nere till vänster på sidan.

Ersnäs IF

Julmarknad

på Ralph Lundstengården

30 november kl. 11.00 -15.00.

Mera info i Ersnäsbladet nr 124.

Ralph Lundstengården

Livespelning med Sophiestream och hennes band Sophies Choice

17 aug kl. 20:00-01:00

Gratis inträde, ingen bordsbokning.
De börjar spela kl 21:00.

Höstquiz med Sophiestream

28 sept kl. 19.00

Ralph Lundstengården*

Man får nog förstå att
en passiv handling
också är ett aktivt val.

Reflektioner i solstolen

När jag sitter tillbakalutad denna behagliga julidag slås jag av tanken på hur viktig solen är för oss. Solens strålar känns alltid välkomna efter några regndagar, och livsandarna piggas upp.

Solen, vad är solen egentligen? Och hur vore det om solen inte fanns? Så rullar funderingarna på... Egentligen släpper nog vår atmosfär igenom alldeles för mycket sol, och vad beror det på? Jo, för att vi som bor på planeten Jorden utarmar luftlagren genom bland annat ohämmat nyttjande av fossila bränslen och därtill enorma koldioxidutsläpp. Vi ska inte glömma att även solens energi har en ände, eftersom där tillförs inget som kompensation. Solen kommer att slockna om sisådär åtta miljarder år. Dit är det långt och mycket hinner ske innan dess.

Tankarna flödar lite hit och dit, och vips kommer olika vardagsfunderingar om aktuella saker som vi möter daglig dags...

Såg en insändare i dagens NSD om att flagghissningen vid kommunhuset i Gällivare är lite ostadig. Fanan hissas ej alltid på flaggdagar, och kan istället hissas rätt som det är och då stanna uppe i veckor. DN hade igår en artikel som belyste det undermåliga underhållet av landets järnvägsnät. Där beskrevs att ingen instans har totala ansvaret eller helhetsbilden av järnvägen, samt att upprustningen med dagens takt skulle ta hela 350 år. Lokalradion meddelar att sjukvården går formligen på knäna, och akutmottagningen på Sunderby sjukhus är överbelastad. Personer i behov av inläggning finns kvar på akuten i dygn och väntar på vårdplats – trots att sängplatser finns i överflöd. Dock finns ingen personal som möjliggör användning av de oanvända sängarna. Även skola, äldreomsorg och socialtjänst drabbas hårt av personalbrist. En betydande del av bemanningen utgörs av konsulter för firmor som utarmar allas vår gemensamma börs.

Hjälp, vad är det som händer? TV och radio rapporterar om skjutvapenvåld, sprängningar och kriminella gängens rekrytering av barn som utförare. Tyvärr är rapportering och diskussion knaper om skälen till allt detta. Det jag tänker på

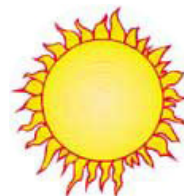
är resonemang och analyser kring de djupare, strukturella grundorsakerna till samhällsutvecklingen. Är det så att medierna inte vågar ta sig an sådana svåra saker på grund av risken för repressalier? Finns det möjligen en risk för att anlagen minskas ytterligare även för dem?

Varför fungerar inte järnvägen, varför är det sjukvårdskris, varför krackelerar sociala välfärden och varför hissas en fana vid ett kommunhus lite hipp som happ?

Hjälp, vart är vi på väg? Historiskt sett går det mesta i cykler, och så småningom kommer nog vårt samhälle i ett mer gynnsamt och harmoniskt läge. Men, för att nå dit krävs samarbete och samverkan på alla nivåer; över partigränser, professionsgränser och revir av skilda slag – allt i demokratisk anda.

Ingegerd Skoglund Öhman

Familjenytt

Inflyttade

Tove Furberg och Petter Taavo är nya ägarna av Ersnäsvägen 53, och flyttade in 24 juli.

Felicia Olsson och Jack Gunnarsson är sedan i sommar bosatta på Klubbvägen 32.

Födda

Familjen Sarah Wall och Joakim Lundberg, Ersnäsvägen 71, har den 7 februari utökats med en lillebror till åttaårige Adrian. Aston vägde 4145 g och var 51 cm lång.

Alice Rönquist och Martin Mörtberg har fått en son, Svante, den 21 maj. Längd 53 cm och vikt 4335 g. Familjen bor på Bäcktorpsvägen 58 och Aaron, 3 år är glad storebror.

Ann Sofie Berglund och Emil Hallberg på Tranmyrvägen 19 har den 23 juni fått sitt fjärde barn. Syskonen heter Lukas, Milla och Isak, och den lille ska heta Hugo. Han vägde 3910 g och var 52 cm lång.

Avlidna

Marjatta Samuelsson * 27/2 1943 † 28/5 2024

Gun Enmark * 8/8 1945 † 20/5 2024

Gun med familj har bott på Tranmyrvägen i Ersnäs fram till juni 2015, sedan flyttade de till Luleå.

Gerd Olovsson * 24/9 1938 † 14/6 2024

Gerd har sitt ursprung i Ersnäs och har skänkt Torpet, numera placerat vid Torget, till dåvarande Hembygdsföreningen. Se artikel på sidan 7.

**Har du något till Familjenytt, skicka det till krister@krivision.se
Vi behöver hjälp med att få in uppgifter!**

Bokbussen 2024-2025.

070-370 07 57
bokbussen@lulea.se
www.bibblo.se

Ralph Lundstengården, kl. 13.10 ca

Onsdagar: 4/9, 2/10, 6/11, 4/12, 15/1, 12/2, 19/3, 24/4 (torsdag), 21/5, 18/6

Fotbollsplan/Klubbvägen, kl. 17.00 ca

Tisdagar: 27/8, 24/9, 22/10, 26/11, 8/1 (onsdag) 4/2, 11/3, 8/4, 13/5, 10/6

* Datumen uppdaterade i hela listan! *

Böcker kan lånas via www.bibblo.se och hämtas på bibliotek eller bokbussen. Böcker som lånats i Norrbottens län kan lämnas tillbaka på bokbussen och böcker man lånar i bokbussen kan lämnas på något valfritt bibliotek i Luleå och länet.

Kontaktannons

Tjusigt torg i trevlig by efterlyser GRAN för upplysande verksamhet. Ej för yvig och ej längre än 12 m. Vi hämtar och tar ner.

Svar till: 070-313 12 64

Hans Sundén, Ersnäs Byaförening

Hembygdsgruppen

Bilden är inte en faställd logo för Hembygdsgruppen

I samband med att Hembygdsför-
eningen upphörde så bildades en
grupp inom Byaföreningen och den
har kommit att kallas Hembygdsgrup-
pen. Avsikten med den är att arbeta
med de frågor som Hembygdsfören-
ingen ägnade sig åt.

För cirka femtio år sedan resulterade
några studiecirklar i ett häfte som fick
namnet *Bygd i förvandling – Ersnäs*.
Under vintern som gick har Hem-
bygdsgruppen träffats ett antal gång-
er och diskuterat vad en ny bok skulle
kunna innehålla. Ett litet stycke på
vägen har vi kommit men det mesta
återstår.

Vi har för avsikt att fortsätta under
hösten som kommer, men har inte
bestämt något startdatum. Om du
är intresserad och vill dra ditt strå till
stacken så håll ett öga på Facebooksi-
dan *Ersnäs by*. Vi kommer också att
visa startdatum i Kalendern på byns
hemsida, *ersnas.se*, så titta även där.

Leif Lundström

Teaterombud

i Ersnäs för Norrbottensteatern är
Gun Hellström Dahlberg. Genom att
boka genom henne får du 30% rabatt
på teaterns produktioner. Ungdom
upp till 26 år och studerande betalar
endast 100 kronor/biljett.

Se norrbottnsteaterns.se hemsida
under Biljetter för de olika föreställ-
ningarnas priser.

Scenluncher och scenmiddagar; bil-
jetter släpps fredag 23 augusti.

Höstens föreställningar på scen 1 och
scen 2; Onkel Vanja respektive Näk-
tergalen.

Kontakta Gun via talgun@icloud.com

En eftergiftspolitiker är en som
matar en krokodil i hopp om att
den skall äta honom sist.

Winston Churchill

- Ni har väldigt dålig kondition,
säger doktorn,
sitter ni inne mycket?
- Ja, sist blev det fyra månader.

Det är en stor fördel att tidigt
begå de misstag
som man kan lära något av.

Winston Churchill

Var är skylten?

Och vilka planer finns för fortsätt-
ningen?

Bilden visar inte skylten av senaste
version.

Vi är bra på att veta vad saker
och ting kostar, men dåliga på
att veta vad det är värt.

Medlemskap i EIF och Byaföreningen

Familj: 225 kr, Enskild: 150 kr
Bankgiro: 5970-5996
SWISH: 123 264 83 68

Läs på www.ersnas.se

Här nedanför, i Redaktionsrutan,
kan du läsa av manusdag och räk-
na fram utdelningsdag för Ersnäs-
bladet under hela året.

ERNÄSBLADET

utges av
Ersnäs byaförening och är öppet för
alla (föreningar, företag och enskilda)
med anknytning till byn och utkom-
mer med fyra nummer per år.

Manusstopp under 2024 är onsdag-
arna **24 jan, 8 maj, 7 aug och 30**
okt och utdelning fredag 9 dagar ef-
teråt.

I redaktionen:

Krister Öhman, tel. 070-635 67 74
E-post: krister@krivision.se

Elaine Blomqvist, tel. 076-645 12 01
E-post: smejjob45@lulea.se

Inggerd Skoglund Öhman
tel. 070-227 76 32
E-post: inggerd@krivision.se

Carin Sundén, tel. 070-623 66 67
E-post: sundencarin@gmail.com

Redaktionsmedlem emeritus:
Sven Persson, tel. 070-691 53 96
E-post: sven@snowkids.se

Ersnäsbladet finns att läsa/hämta
från byns hemsida www.ersnas.se
Där finns även alla tidigare nummer.

Boktips från Bokmalarna ARV

Vuxenbok

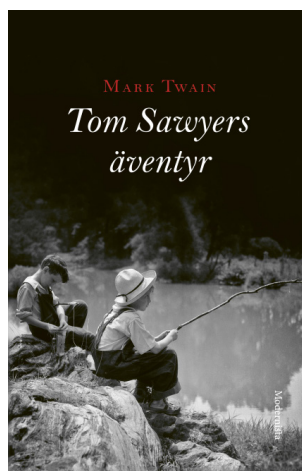
Aldrig släppa taget

Tilda Boisen, Frida Boisen

Har ni inte provat, testa att läsa högt för var-
ann. Perfekt bok och klassisk barnskildring.
Finns även som "lästläst" version.

Tom bor hos sin moster Polly i småstaden Sa-
int Petersburg (USA) och är lite av byns "bråk-
stake" som har svårt att sitta still. Han hittar
på otroliga upptåg, ofta med sin vän
Huckleberry Finn. Men en dag blir
Tom och Huck in-
dragna i en riktigt
farlig sak.

En mammas och dotters berättelse som krossar
tabun och skam om psykisk ohälsa. Tilda är en
tonårsdotter som kämpar för sitt liv. Föräldrarna
krigar för att hjälpa men når inte fram. Samhäl-
lets resurser räcker inte till och väntetiderna är
långa medan konsekvenserna blir fruktansvär-
da. Men mest av allt är det en berättelse om
kärlek, ork och hopp.

HEMBERGSLEDEN

Hembersledsgruppen (Bo, Krister och Ingegerd) hälsar Lotta Lauritz välkommen till gänget!

Vi tar gärna emot en begagnad stege (trä eller metall) för placering vid ut-siktstornet på Hembersleden.

Längden ska vara minst 3,70 meter.

Nu är dragningen gjord på startkorten för Hembersleden för juli månad. Under månaden har det skrivits 59 st startkort, 40 av korten hade kvinnlig adress medan den manliga representationen inskränkte sig till 19 st.

Mest långväga besökare kom från Nederländerna och Göteborg.

Byaföreningen lottar ut 3 st presentkort på ICA och de lyckliga vinnarna är:

Ulf Boström, Carina Berg och Lilian Nilsson.

Vi fortsätter med månadsutlottningen till och med september och i oktober gör vi en dragning på samtliga månads startkort.

/Byaföreningen

Som vi meddelat tidigare: Den 8 januari upptäcktes vattenskada bl.a. i Byalokalen. Tyvärr, ännu i skrivande stund (aug) har inte återställning slutförts i sin helhet. Byaföreningen via Ankaretgruppens kontaktperson mot Luleå Kommun, Ulla, håller i detta. Mer Info kommer ut på Ersnäs hemsida och Facebooksida.

Recept - Ersnäsgrytan – Boeuf Ersnäs

Den här grytan är uppbyggd på samma sätt som den klassiska Boeuf bourginonen men med mer lokala råvaror (kött, grönsaker, svamp, rökt och sylt). Den passar bra som jakt/skördegryta på hösten men med lite anpassningar är den också bra när man vill tömma frysen på det som finns kvar innan sommaren kommer.

Ingredienser

- 1 kg grytkött (nöt – i min gryta från en grannby - eller älg)
- 2 msk smör
- Oxfond, ca 5 dl vätska
- Vitpeppar, efter smak
- Salt, efter smak
- 0,5 dl tomatpuré
- 1 msk vitlökspulver
- 2 lagerblad
- Timjan, ganska mycket
- 200 gram smakrik korv (i mitt fall en lammchorizo från annan by i närheten)
- 2 gula lökar
- 300 gram färska eller 150 gram förvällda kantareller
- 500 gram vax- eller brytböner
- 3 dl svarta vinbär

Gör så här. Skär köttet i drygt centimeterstora bitar, fräs i smör, tillsatt fond och kryddor och låt puttra under lock tills köttet är mörkt.

Fräs sedan korv, lök, böner och svamp i några minuter. Tillsätt allt till grytan och låt puttra ca 10 min. Tillsätt sist de svarta vinbären strax innan servering och toppa med timjan. Servera med t.ex. klyftpotatis och en fräsch sallad.

Bon appétit! *Lotta Lauritz*

Byns veterinär

Ersnäsbladets utsände startade cykeln denna underbart vackra sommarkväll, för ett besök på Bäcktorpsvägen. Där bor byns veterinär med sin sambo Jonas Kallio, hunden Peggy och kissekatten.

Karin Sandström flyttade till Bäcktorpsvägen år 2012. Ett par år tidigare blev hon färdigutbildad veterinär, en önskedröm som fanns sedan unga år, och jobbade som anställd i 14 år. Karin kommer från Kalix, via Luleå, sedan blev det Ersnäs, Bäcktorpsvägen.

i maj 2024 öppnade Karin och tre kollegor kliniken Veterinärerna på Smedjegatan 17 B i Luleå, 0920-296296. De är ytterligare fyra anställda. Det är smådjur som behandlas; hund, katt, kaniner, man vaccinerar, chipmärker, utför operationer och annat som hör till, så att våra husdjur ska må bra.

Till kliniken kan man komma akut, måndag till fredag ingen extra kostnad, lördagar och alla röda dagar avgift.

Veterinärerna gör även hembesök, bl.a. chippning, avlivning m.m. detta mot avgift.

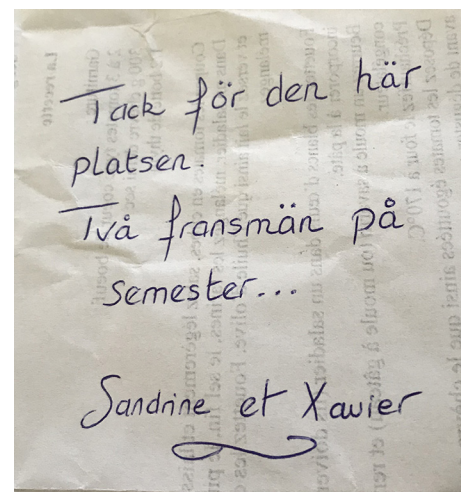
Karins fritidsintressen är att sommar/hösttider vandra i fjällen. Vinter är det skidor som gäller, samtidigt är det hundträning, det passar perfekt både i fjällen och på skidturen.

Efter besöket och fotograferingen ville Peggy ut på en promenad med matte i denna vackra sommarkväll.

Elaine Blomqvist

Ställplatserna

Tyska turister är åter i majoritet av övernattare. De verkar uppskatta vår relativt enkla ställplats. Till den 1 augusti har ca 65 husbilar/husvagnar nyttjat platsen. Roligt är också att en och annan lämnar ett personligt meddelande. Som ni ser har vi även franska besökare.

Nya och gamla arrangemang i byn sommaren 2024

Plantloppis 25 maj

Alla blom- och växtintresserade fick chansen att mötas och byta och köpa blom-sticklingar av och med varandra. Arr: Ralph Lundstengården (RLG).

Nationaldagen 6 juni

Ingen 6 juni utan våfflor och tipspromenad. 100 frasiga våfflor bakade Rosa Bäckström och Gunnel Westerberg i bagarstugan. Tillsammans med sylt och vispad gräddde – GOTTIGOTT! Sången lyfte mot Ersnäs himmel när flaggan på torget hissades. Tipspromenaden gjorde gott efter våfflor. Arr: Ersnäs IF.

Klädbyttardag 14 juni

I Ankaret bytte 624 plagg ägare hälsar Jessica Rohdin. Ett både roligt och hållbart sätt att få nytt i egen och barns garderob. Kul utmaning att till nästa år slå detta antal hälsar arrangörerna. Fikat ordnade Byaföreningen.

Många byter kläder

Midsommarafton 21 juni

Sommaren ligger framför oss med löften och förhoppningar. Att "maja" och resa stängen på torget och sedan dansa in sommaren är en fin tradition. Helena Lindvall ledde sången och dansen. Arr: "Familjegruppen" inom Ersnäs Byaförening.

Midsommarstången förbereds

Vid dragningen i EIF:s stora lotteri av bl.a. åkgräsklippare blev i år Anni Raapana, Sävast, den lyckliga vinnaren av högsta vinsten.

Ersnäsdagen 29 juni

I år tidigarelagt en vecka vilket gav en viss nedgång i besökare då flera arrangemang, både i Luleå och Piteå, konkurrerade om uppmärksamheten. För barnen fanns bl.a. ansiktsmålning. Jenny Sundén gjorde de redan söta barnen till bl.a. tigrar och fjärilar. Fint minigalleri i torpets farstu där Jessica Rohdin ställde ut ett antal av sina alster.

En del saknade nog fjolårets succé med hästridning så nytt försök blir det till nästa år. Brothers and Sisters underhöll med kända låtar. Vinden gillade rytterna och ökade till närapå stormstyrka i byarna. Mänskliga "ankare" skyndade till för att undvika att musiktältet slog runt. Kön till Klåddan - den populära halstrade strömmingen - var som vanligt lång. "Årets Ersnäsbo" blev detta år Ulla Isaksson Axhammar och Carin Sundén. (se sidan 1). Kvällens pub var välbesökt både inomhus och på uteserveringen.

Vänortsföreningen ANEA informerade om sin verksamhet och samarbetet med franska orten Noveant sur Moselle i nordliga Frankrike. Tre nya medlemmar anmälde sig till föreningen.

Kanske viktigast av allt, möten, skratt, igenkännandes glädje när hemvändande möter vänner, grannar eller släktingar från förr. Arr: Ersnäs IF, Ersnäs Byaförening i samarbete med RLG

Musik-Quiz under juli

I sommar har vi kunnat roa oss med ett lekfullt musik-quiz under fyra onsdagskvällar. Härlig stämning i både trädgård och loge på Ralph Lundstengården. Utmärkt lekledare och sångerska Sofie Ström har lett oss genom musikens då och nutid. Ett både välbesökt och uppskattat inslag. Arr: RLG

Carin Sundén

TACK!

Säger Byaföreningens Torggrupp till er alla som ställt upp och tagit en torgvecka, det vill säga klippt, vattnat blommor och sett över toaletten. Att vi delar upp skötseln gör att byn hela sommaren har visat upp ett fint och välkomnande byatorg för alla som nyttjar platsen på något sätt.

Jennys konstverk

I bagarstugan vid Torget, Ulla och Ann-Christin jobbar

ANEA-s informationsställe, med Elisabeth, Vera och Susanna

Hört på dansgolvet:

- Förlåt, kan jag få nästa dans?
- Gärna, jag vill inte ha den.

En fanatiker är en människa som inte kan ändra åsikt och inte vill byta ämne.

Winston Churchill

Om du inte kan styra din tid kan du inte styra något alls.

Claus Möller

Ersnäs väljer

Lite av patriotism kan vi tillåta oss läven utanför idrottsarenorna. Ett av våra patriotiska skäl är att vi har förmånen att leva i ett av världens mest demokratiska länder. På den rankinglistan, som innehåller 165 länder, ligger vi på plats nummer 4. Med tanke på kommande USA-val kan det vara intressant att notera att det landet får nöja sig med plats nummer 29.

I ett sådant demokratiskt land utnyttjar väl alla sina rättigheter? Vi hade senast tillfälle den 9 juni i år att visa vår tilltro till vårt avancerade demokratiska system. Då erbjöds vi möjligheten att välja de svenskar som under de kommande fem åren ska företräda oss i Europaparlamentet.

Men.. på riksnivå var det bara drygt hälften av landets röstberättigade. Mer exakt 53,4 procent, som engagerade sig den 9 juni. Tyvärr var detta ett par procent lägre än 2019 då vi förra gången gick till EU-val.

Hur var det då med det här engagemanget på vår hemmaplan dvs i vårt eget valdistrikt som är valdistrikt Alvik/Ersnäs? Nja, lite deppigt blev utfallet för en demokratisk entusiast. Vi hamnade till och med ett par procent under riksgenomsnittet, 51,8 procent av de röstberättigade. Men vi behöver inte förflytta oss särskilt långt för att få anledning att se ljusare på saken. Våra grannar i valdistrikt Antnäs/Måttsund hade ett valdeltagande på 58,8 procent, klart över vårt eget

och riksnivåns. För jämförelsens skull nämner jag att valdeltagandet i Luleå kommun låg på riksnivån. Segern på kommunnivå togs hem av ett valdistrikt på Bergnässet, Trollstaden, med drygt 66 procent valdeltagande.

Hur såg då vid detta EU-val partisympatierna ut i vårt valdistrikt. Tabellen nedan ger svaret. Rikssiffrorna anges som jämförelse.

Parti	Ersnäs/Alvik	Riket
V	10	11
S	35	25
MP	9	14
C	10	7
L	4	1
M	15	18
KD	5	6
SD	13	13

Många av oss svenskar har goda kunskaper om vad som sker vid val på andra sidan Atlanten. Och visst har det också för oss betydelse vem av hegemonens två kandidater, Kamala eller Donald som blir USA:s 47:e president. Men vårt dagliga liv påverkas i långt utsträckning av en annan union. Den bär namnet Europeiska Unionen. Nästa gång vi får chansen att manifesterar denna insikt blir år 2029.

Sven Persson

Framtidslandet

I Norrbotten refererar vi oftare till just namnet Norrbotten än till det större geografiska begreppet Norrland. Det senare ordet är vanligare längre söderöver. En förklaring till det förhållandet kan vara att norrbottningar upplever mer av sin särart än vad andra norrlänningar gör.

I Åsele föddes 1956 en gosse som senare blev professor i idéhistoria vid Umeå universitet och därefter med liknande uppdrag vid Tekniska Högskolan, KTH, i Stockholm. Sverker Sörlin är namnet.

Sörlins doktorsavhandling från 1988 hade huvudrubriken Framtidslandet och en lång underrubrik som säger vad som avhandlas: Debatten om Norrland och naturresurserna under det industriella genombrottet. Denna lättillgängliga studie och analys av utvecklingen, inte minst i vårt eget län, har blivit ett standardverk på området.

Det är inte bara Ersnäsbladet som uppmärksammar den ekonomiska

omvandling som sker i norr. Nyutgivningen av Sörlins avhandling är ett annat uttryck för detta pånyttfödda intresse för vår nordliga utveckling. Nyutgåvan, som kom i fjol, är i stort sett identisk med avhandlingen ursprungliga text. Den handlar alltså inte om nuet utan om det som varit, det som ger oss bakgrunden till nuet.

Jag ger en bild av innehållet genom att återge bokens kapitelrubriker:

*Guldet från Norden – Norrlandsvisioner intill 1800-talets början,
Sveriges Amerika,
Det nya Sverige,
Det nordliga rummet – naturvetenskapens norrlandsintresse,
Norrlandsfrågan,
Tillbaka till Framtidslandet.*

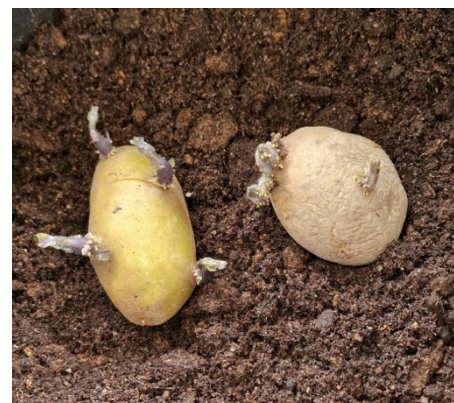
Läsning berikar. I boken Framtidslandet ges vi möjligheten att ta del av hur en kunnig västerbottning skildrar vår bakgrund.

Sven Persson

Ersnäs-potatisen dröjer...

Tidigt i våras sattes de båda potatissorter som ska korsas och bli en unik potatis för vår by. Tyvärr har inte oväntat problem uppstått som kan göra att det inte blir några frukter med korsade frön att odla vidare på detta år. De blommade inte samtidigt så pollineringen blev det inget av. Nu kommer en andra omgång med blommor, så hoppet lever att säsongen inte ska gå förlorad.

Lotta Lauritz

Bagarstugan

är fortfarande öppen till mitten av oktober. Bilden, en påminnelse om att även yngre bakar.

Ring för info och bokning på 076-645 12 01

Krönika Ersnäsbladet

Ersnäs betyder för mig huset på Tranmyrvägen, pålitliga vintrar med skidåkning utanför husknuten, bastubad, tystnaden, enkelheten, myrmark och surströmming.

Jag är för några dagar sedan hemkommen från en semesterresa med min familj till New York. Tanken och min förhoppning var att jag skulle göra en intervju med Kamala Harris för Ersnäsbladets räkning men hon hade fullt upp med sin valkampanj och att utse en vicepresidentkandidat så därför får Ersnäsbladets läsare nöja sig med en spaning jag gjort under mitt besök i New York.

Min spaning jag gjort är att det finns en hel del likheter mellan Ersnäs och New York. Låter rätt otroligt när man tänker på att denna metropol till stad med sina dryga 8 miljoner invånare har något gemensamt med Ersnäs med 600 invånare och den byn som jag växte upp i. På sätt och vis blir jag varm om hjärtat av att tänka två så vitt skilda platser ändå kan skapa samma känsla i mig. En känsla av välbefinnande och en tacksamhet inför det vackra.

En plats i Ersnäs där jag känner välbefinnande är Hemborgsleden. Att njuta av naturen och dess skiftningar för att sedan med en kopp kaffe i handen blicka ut över nejden på Hemborgsledens topp Vidablick. Samma känsla av välbefinnande fick jag att promenera i Central Park, en park mitt i New York. Att ta sig upp på en höjd (inte riktigt samma höjdskillnad som Vidablick) för att sedan blicka ut över staden med dess skyskraper.

Det finns ett uttryck som säger att New

York är staden som aldrig sover. Ett uttryck jag kan konstatera stämmer. Det är en konstant aktivitet i staden dag som natt. När jag tänker på Ersnäs skulle man kunna använda sig av samma uttryck på sommaren med midnattssolen. Det är ljus dygnet runt under några sommarmånader och en ökad påfyllning av energi och aktivitet pågår.

Sedan cirka 40 år är jag utflyttad Ersnäsbo och numera bosatt i Täby, en förort utanför Stockholm. När jag hälsat på mina föräldrar Sven och Elisabet, som numera också är utflyttade Ersnäsbor, har jag reflekterat över den vänlighet som finns i Ersnäs. Här hälsar man på varandra oavsett om man aldrig träffats tidigare. Samma vänlighet finns New York. Här hälsar man också på okända och frågan har ställts under mitt besök ett antal gånger: "Whats up?", "How are you?" och "have a good day".

Min sista spaning gällande likheter mellan New York och Ersnäs har att göra med intresset för olika kulturer. New York är en smältdeg av olika kulturer och etniciteter från hela världen. Ersnäs har under många år ett rikt utbyte med vänorten Novéant sur Moselle i Frankrike där man lär sig av vandras kulturer och olikheter.

För att sammanfatta min spaning har jag kommit fram till att även om det finns stora skillnader mellan en by i Norrbotten och världsmetropolen New York så är det en del som förenar dessa två platser. Det vackra, vänligheten och nyfikenhet för nya kulturer och människor.

Sara Sebardt Persson

Soldattorpet på Torget

Gerd Olovssons farfar Johan Pettersson Rehn och farmor Augusta ägde Soldattorpet, som står på Torget i Ersnäs. Huset hade stått öde i Svedjan sedan 1952. Dödsboet efter Johan, företrädd av Gerd Olovsson, skänkte timringen till dåvarande Ersnäs Hembygdsförening. Torpet monterades ned av Lars-Erik Ottosson och byggdes upp av ideella krafter på nuvarande plats. Tre idoga ersnäsbor; Tore Dahlberg, Folke Larsson och Bertil Marklund, arbetade i flera år med att bygga upp torpet till dess goda skick. Resultatet har vi byn kunnat njuta av i tjugotalet år. Utan dessa timmermän, och framför allt utan Gerd Olovssons gåva hade vi inte haft soldattorpet på Torget.

Historik: Fram till slutet av 1800-talet var bönderna i Sverige ålagda att underhålla soldater för landets försvar. Fyra/fem hemman bildade en rote, som försåg soldaten med ett litet jordbruk för familjens försörjning. I Ersnäs placerades dessa jordbruk på de magrare sandjordarna i byn. Det var eventuellt då som den delen av byn fick namnet Svedjan. Som mest ska här ha funnits sju soldattorpet.

Johan Pettersson Rehn hade just blivit antagen som indelt soldat då Indelningsverket 1902 lades ned. Johan med sin hustru Augusta var de sista som bodde i

"Torgets torp" som då fanns i Svedjan. Efter Johans bortgång 1952 lämnades huset öde.

Sammanställt av Ingegerd S Öhman

Du kan hyra Torpet!

200 kr för en dag. För bokning och vidare information, kontakta Hans Sundén, Zackes väg 1, 0920-312 64 eller 070-313 12 64

Byaföreningen

Inflyttade till Ersnäs

Jack Gunnarsson och Felicia Olsson har i sommar flyttat in på Klubbvägen 32. De har sina rötter i Skåne respektive Stockholm.

Båda studerar vid Luleå tekniska universitet (LTU) och ville bo på landsbygden. Felicia arbetar i Stockholm under sommaren, och var inte hemma vid EB:s besök. Jack arbetar som platschef på Instabox. Paret har två katter, Frans och Sheldon. Felicia läser till brandingenjör och Jack till civilingenjör inom teknisk fysik, elektroteknik.

Tove Furberg och Petter Taavo är nya ägarna av Ersnäsvägen 53. De valde att bilda bo i Ersnäs, eftersom byn ligger lämpligt mellan Luleå och Piteå. Tove har bott i Bergnäset och Petter i Piteå. I familjen finns även barnen Minna 3 år, Sigge 10 år och Ville 12 år.

Tove har sitt ursprung i Skellefteå och Petter i Juoksengi. Petter är polis och Tove tandsköterska vid käkkirurgin, Sunderby sjukhus.

Ersnäsbladets och byaföreningens utsända hälsar familjerna varmt välkomna till byn och dess föreningsliv och aktivitetsmöjligheter.

De nyinflyttade välkomnas med en gåva i form av en reflexväst. Den kan vara värdefull vid promenader i vintermörkret.

Det började sommaren 2010 med att 30 bybor från Antnäs, Alvik och Ersnäs besökte den lilla orten Novéant sur Moselle som ligger i nordöstra Frankrike, 20 km söder om staden Metz. Där togs vi emot av ett dussintal gästfria familjer som vi också bodde hos. Det blev ett oförglömligt besök.

Samarbetet mellan våra tre byar och Novéant har sedan dess utvecklats i olika former. Vi har bildat Vänortsföreningen ANEA (Alvik Novéant Antnäs Ersnäs) som från svensk sida har hand om kontakterna. Franska motsvarigheten har namnet PAUSE. 2011 besökte dryga 30-talet franska vänner oss. Därefter har vi gjort gruppresor vartannat år till respektive land. Vi har haft volontärutbyte av såväl 18–30-åringar som 50-plus-sare, som har vistats i perioder på vänorten. Det blev några års avbrott

Vänortssamarbete med Frankrike

på grund av pandemin. Men äntligen, kunde Novéant besöka oss sommaren 2023! Då förnyades det 3-åriga samarbetsavtalet under högtidliga former på Stadshuset i Luleå. En aktivitetsplan för perioden antogs och fem projekt kommer att genomföras;

1. Utbyte av ungdomar för perioder på två veckor till en månad. Deltagarna bor hos lokala värdfamiljer. Aktiviteterna består av volontärverksamhet inom olika områden.
2. Utbyte av äldre personer för perioder om två veckor antingen på individuell basis eller i grupper på två/tre personer.
3. Vartannat år utbyte av grupper av medborgare såsom en fortsättning på en redan etablerad tradition.
4. Utveckla och etablera lämpliga former av digitala kontakter mellan PAUSE och ANEA.
5. Etablera kontakter mellan skolor och elever såväl som idrottsföreningar och kulturorganisationer.

Nu har vi på nytt blivit inbjudna att besöka Novéant sommaren 2025.

Formerna blir desamma som tidigare. Vi reser tillsammans, bor hos familjer och deltar i olika aktiviteter som våra värdar arrangerar.

Vårt utbyte med Novéant är väldigt givande! Det finns möjlighet att utveckla kontakter oavsett ålder. Inte minst våra unga volontärer som har tillbringat perioder i vår franska vänort kan intyga detta. I förra numret av EB (nr 122) finns en artikel skriven av Juliette Leuner, fransk volontär som vistats i sörbyarna i omgångar under åren. Läs gärna artikeln som ger en innehållsrik bild av vänskap mellan länder.

ANEA välkomnar nya medlemmar som är intresserade av att ta del av vänortsutbytet.

Hör av er till någon av nedanstående: Elisabeth Green, ordförande. E-post: Lisa.green@mail.se

Susanna Selberg, kassör. E-post: susannaselberg@gmail.com

Ingegerd S Öhman, sekr ANEA

